

Tadeusz Olejnik

Sprawozdanie z działalności Wieluńskiego Towarzystwa Naukowego za rok 2004

Rocznik Wieluński 5, 267-280

2005

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WIELUŃSKIE TOWARZYSTWO NAUKOWE

SOCIETAS SCIENTIARUM WIELUNENSIS

S P R A W O Z D A N I E

z działalności

Wieluńskiego Towarzystwa Naukowego

za rok 2004

WIELUŃ 2005

I Sprawy organizacyjne

Wieluńskie Towarzystwo Naukowe działa na podstawie Statutu, uchwalonego przez Walne Zebranie Członków Założycieli Towarzystwa w dniu 18 listopada 1999 r. Postanowieniem Sądu Okręgowego w Sieradzu z 7 lutego 2000 r. Towarzystwo zarejestrowano jako stowarzyszenie i na tej podstawie 28 lutego 2000 r. wpisano do Rejestru Stowarzyszeń w Sądzie Okręgowym pod nr St. 609.

Wojewódzki Urząd Statystyczny w Łodzi – Oddział w Sieradzu nadał Towarzystwu REGON – Nr 731021246

Od 2003 r. Wieluńskie Towarzystwo Naukowe jest członkiem Ruchu Stowarzyszeń Regionalnych Rzeczypospolitej Polskiej.

A. Członkowie

W końcu 2004 roku Towarzystwo liczyło 79 członków, z których 46 zamieszkiwało w Wieluniu, 31 poza Wieluniem, z tego: w Chicago – 1, Częstochowie – 1, Gdyni - 1, Londynie – 1, Łodzi – 4, Opolu – 1, Płocku – 1, Poznaniu – 4, Praszce, pow. Olesno – 2, Sieradzu - 1, Zielonej Górze – 2, Złoczewie, pow. Sieradz – 1, Białej, pow. Wieluń – 1, Bieniądzicach, pow. Wieluń – 1, Dąbrowie, pow. Wieluń – 1, Gaszynie, pow. Wieluń - 1, Osjakowie, pow. Wieluń – 1, Ożarówie, pow. Wieluń – 1, Pątnowie, pow. Wieluń - 1, Rudnikach, pow. Olesno – 1, Skomlinie, pow. Wieluń – 1, Sokolnikach, pow. Wieruszów – 1, Starzenicach, pow. Wieluń – 2, Żdżarach, pow. Wieruszów – 1.

Wśród członków są czynni i emerytowani pracownicy naukowcy wyższych uczelni: Uniwersytetu Łódzkiego, Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu Opolskiego, Akademii Rolniczej w Poznaniu, Akademii Świętokrzyskiej w Kielcach – Filia w Piotrkowie Trybunalskim, Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie.

W 2004 r. przyjęto w poczet członków zwyczajnych WTN 12 osób. Są to:

1. Czerniak Urszula – nauczycielka i bibliotekarka, mgr filologii polskiej, zam. w Wieluniu,
2. Mastalerz-Czapnik Renata, lekarz chirurg, zam. w Wieluniu,
3. Stanisław Panaszek – emerytowany nauczyciel, mgr pedagogiki, zam. w Wieluniu,
4. Perdek Jan, emerytowany nauczyciel, mgr pedagogiki, zam. w Wieluniu,
5. Serwacińska Anna, emerytowana nauczycielka, mgr historii, zam. w Chicago (USA),
6. Stępińska Krystyna, mgr ekonomii, zam. w Starzenicach, pow. Wieluń,
7. Stępiński Jan, mgr ekonomii, zam. w Starzenicach, pow. Wieluń,

8. Szromik Jadwiga, emerytowana nauczycielka, mgr chemii, zam. w Wieluniu,
9. Szumigaj-Perdek Halina, b. Sekretarz Gminy Mokrsko, mgr prawa, zam. w Wieluniu,
10. Tobiasz Jarosław, psychiatra, zam. w Sieradzu,
11. Tyszler Lubomira, archeolog, pracownik naukowy UŁ, zam. w Łodzi,
12. Wujec Krzysztof, lekarz chirurg, zam. w Wieluniu.

Wśród członków WTN jest 8 profesorów zwyczajnych i nadzwyczajnych, 12 doktorów, 56 magistrów i magistrów inżynierów, 3 lekarzy.

W 2004 r. na Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie obronił pracę doktorską Zdzisław Włodarczyk. Promotorem był prof. Akademii Świętokrzyskiej, dr hab. Stanisław Tadeusz Olejnik. Rozprawy doktorskie przygotowują kolejni członkowie WTN: Ksawery Jasiak, Jan Książek, Ewa Lewik-Tsirigotis i Damian Orłowski.

Godność członków honorowych WTN dotychczas nadano:

1. **prof. zw. dr. hab. Tadeuszowi Krzemińskiemu,**
2. **doc. dr. Ryszardowi Rosinowi.**

B. Zarząd

Na Walnym Zebraniu Sprawozdawczo-Wyborczym 16 III 2002 r. dokonano wyboru nowego Zarządu w składzie następującym:

prezes – prof. dr hab. Stanisław Tadeusz Olejnik

wiceprezes – dr Zdzisław Spychała

sekretarz – mgr Bogusława Wiluś

skarbnik – mgr Danuta Juzala

członkowie: mgr Jan Książek, dr Zbigniew Szczerbik, dr Konstantinos Tsirigotis.

W okresie sprawozdawczym Zarząd odbył 5 protokołowanych posiedzeń, na których omawiano następujące zagadnienia:

- sprawy wydawnicze - przygotowanie do wydania następujących publikacji: „*Rocznik Wieluński*” tom 4;
- pozyskiwanie środków na działalność wydawniczą WTN,
- organizacja dorocznego zebrania noworocznego członków WTN,
- organizacja promocji wydawnictw WTN: 4 tomu „*Rocznika Wieluńskiego*”,
- organizacja wycieczek naukowych członków WTN do Łęczycy, Krośniewic, Nieborowa i Arkadii,

- nawiązanie współpracy z Towarzystwem Naukowym Płockim – Oddział w Łęczycy,
- realizacja budżetu WTN w 2003 roku,
- rozpatrywanie deklaracji osób pragnących wstąpić do WTN,
- utworzenia komisji naukowych w ramach WTN.

C. Komisja Rewizyjna

Na Walnym Zebraniu Sprawozdawczo-Wyborczym 16 III 2002 r. wybrano Komisję Rewizyjną w składzie:

- mgr Kamila Packa
- mgr Krzysztof Domagała
- mgr inż. Waław Urbaniak

Komisja odbyła 1 zebranie, na którym dokonano kontroli działalności statutowej i finansowej Towarzystwa.

D. Komisje naukowe, sekcje

W 2004 r. powołano następujące Komisje:

1. Komisja Wydawnicza

Przewodnicząca – mgr Bogusława Wiluś

Członkowie:

1. dr Dorota Eichstaedt
2. dr Tadeusz Grabarczyk
3. mgr Włodzimierz Kałczak
4. mgr Jan Książek
5. dr Małgorzata Misiak
6. mgr Kamila Packa
7. mgr Bożena Parada
8. mgr Janina Pawlaczyk
9. mgr Jadwiga Rodzoch
10. dr Honorata Skoczylas-Stawska
11. dr Małgorzata Słonina-Świątek
12. mgr Adam Ustyniak
13. mgr Zdzisław Włodarczyk
14. mgr Piotr Zawada

2. Komisja Historyczna

Przewodniczący – mgr Jan Książek

Członkowie:

1. mgr Bolesław Czerniak
2. mgr Krzysztof Domagała
3. mgr Antoni Galiński
4. dr Tadeusz Grabarczyk
5. mgr Paweł Gwałt
6. prof. Józef Jasnowski
7. prof. Włodzimierz Kaczorowski
8. mgr Włodzimierz Kałczak
9. dr Narcyz Klatka
10. mgr Jacek Majdański
11. prof. Tadeusz Olejnik
12. mgr Stanisław Pioruński
13. mgr Jolanta Piszczalka
14. mgr Tomasz Spychała
15. dr Zbigniew Szczerbik
16. mgr Zdzisław Włodarczyk
17. mgr Zygmunt Wujec
18. mgr Piotr Zawada
19. prof. Jan Związek

Obie komisje odbyły w 2004 r. wspólne posiedzenie, na którym omawiano plany wydawnicze WTN oraz propozycje organizacji sesji naukowych.

E. Biuro Towarzystwa

Towarzystwo ma swą siedzibę w jednoizbowym lokalu w budynku przy ul. Śląskiej 23a, stanowiącym własność Starostwa Wieluńskiego.

II. Działalność podstawowa

1. Wydawnictwa

W okresie sprawozdawczym Towarzystwo wydało w nakładzie 300 egz. czwarty tom periodyku naukowego pt. „*Rocznik Wieluński*”. Na pokrycie kosztów druku

tej publikacji otrzymaliśmy z Urzędu Miejskiego subsydium. Dzięki wsparciu finansowemu ze strony Urzędu Miejskiego mogliśmy też wykonać dodruk reprintu *Ksiąg Salomonowych* w tłumaczeniu Hieronima z Wielunia Spiczyńskiego. W związku z obchodami 65. rocznicy wybuchu II wojny światowej i zniszczenia w dniu 1 września 1939 r. miasta Wielunia wydano we współdziałaniu z Urzędem Miejskim album pt. *Wieluń polska Guernica das polnische Guernica* (dwa wydania).

Również w planach na rok 2004 r. mieliśmy wydanie przewodnika turystycznego pt. *Wieluń i okolice*, lecz z powodu braku funduszy zmuszeni byliśmy do rezygnacji z druku wspomnianej książki.

Członkowie WTN: B. Abramek, P. Gwałt, J. Książek, S.T. Olejnik, T. Spychała, Z. Szczerbik uczestniczyli w opracowaniu wydawnictwa zbiorowego *Monografia gminy Mokrsko*. Pozycję tę wydał Urząd Gminy Mokrsko w 2004 r. w nakładzie 500 egz.

W 2004 r. Biblioteka Polskiej Akademii Nauk wspólnie z Radą Towarzystw Naukowych przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk wydała drugą, zaktualizowaną edycję I tomu *Słownika polskich towarzystw naukowych*. W wydawnictwie tym opublikowano hasło pt. *Wieluńskie Towarzystwo Naukowe* opracowane przez prezesa WTN.

2. Biblioteka i archiwum

W 2001 r. kontynuowano gromadzenie zbiorów bibliotecznych. Ze względu na brak środków finansowych Towarzystwo nie dokonywało zakupów książek. Zbiory biblioteczne tworzone w oparciu o dary książkowe przekazywane przez członków i sympatyków Towarzystwa. Na koniec 2003 r. Towarzystwo posiadało księgozbiór liczący 131 książek i czasopism.

Ofiarodawcami książek i czasopism w 2002 r. byli:

Instytut Pamięci Narodowej w Warszawie,
Towarzystwo Naukowe Płockie,
Bogusława Wiluś z Wielunia, członek Zarządu WTN,
Tadeusz Olejnik z Wielunia, prezes WTN,

Niezależnie od księgozbioru gromadzone są również archiwalia i fotografie dokumentujące działalność WTN, jak też inne przejawy życia społecznego Wielunia i ziemi wieluńskiej.

Opiekę nad Biblioteką i Archiwum sprawuje społecznie mgr Bogusława Wiluś.

3. Udział przedstawicieli WTN w zjazdach, sesjach naukowych, konferencjach i uroczystościach

W 2004 r. przedstawiciele WTN aktywnie uczestniczyli w:

- międzynarodowej sesji naukowej poświęconej 65. rocznicy wybuchu II wojny światowej i zniszczenia miasta Wielunia; referat nt. *Zniszczenie miasta Wielunia 1 września 1939 r. w świetle dotychczasowej literatury* wygłosił prezes WTN;
- inauguracji roku akademickiego w Kolegium Nauczycielskim w Wieluniu; wykład inauguracyjny p.t. *Tradycje kulturalne Wielunia* wygłosił prezes WTN;
- ogólnopolskiej sesji naukowej w Łęczycy poświęconej 90. rocznicy wybuchu I wojny światowej i 65. rocznicy wybuchu II wojny światowej; referat pt. *Wieluń – polska Guernica* wygłosił prezes WTN.

W organizacji sesji naukowych WTN współpracowało z władzami samorządowymi Wielunia, Główną Komisją Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu – Instytutem Pamięci Narodowej w Warszawie, z Niemieckim Instytutem Historycznym w Warszawie.

W związku z 65. rocznicą wybuchu II wojny światowej i zniszczenia miasta Wielunia przez hitlerowską Luftwaffe prezes WTN udzielił wywiadów m.in. Telewizji Polskiej program I, Telewizji Niemieckiej, Telewizji Czeskiej, Telewizji Łódź, Wieluńskiej Telewizji Kablowej, Polskiemu Radiu program I, II, Radiu Łódź oraz wielu redakcjom czasopism, w tym m.in. red. Thomasowi Urbanowi z „Süddeutsche Zeitung“.

4. Sprawy różne

Na wniosek Zarządu Powiatu Wieluńskiego, Rada Powiatu Wieluńskiego uhonorowała prezesa WTN medalem „Zasłużony dla Ziemi Wieluńskiej”, a Rada Gminy Mokrsko nadała prezesowi WTN tytuł Honorowego Obywatela Gminy Mokrsko.

WTN utrzymuje partnerskie kontakty z Ruchem Stowarzyszeń Regionalnych RP, Towarzystwem Naukowym Płockim, Towarzystwem Naukowym Płockim – Oddział w Łęczycy i Towarzystwem Przyjaciół Ziemi Kutnowskiej.

CZŁONKOWIE WIELUŃSKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO

Stan na 31 XII 2004 r.

L.p.	Nazwisko i imię	Miejsce zamieszkania	Rok wstąpienia	Tytuł naukowo-zawodowy
1	Abramek Bogusław	Wieluń	1999	mgr archeologii
2	Antczak Janusz	Biała, pow. Wieluń	2003	mgr ekonomii
3	Czerniak Bolesław	Wieluń	1999	mgr historii
4	Czerniak Urszula	Wieluń	2004	mgr filolog. pol.
5	Dera Marek	Wieluń	2003	mgr muzyki
6	Domagała Krzysztof	Skomlin, pow. Wieluń	1999	mgr historii
7	Eichstaedt Dorota	Wieluń	1999	dr nauk humanist.
8	Eichstaedt Jarosław Paweł	Wieluń	1999	dr nauk humanist.
9	Galiński Antoni	Łódź	2000	mgr hist., mgr prawa
10	Golec Waldemar	Wieluń	2004	mgr archeologii
11	Grabarczyk Tadeusz	Łódź	2002	dr nauk humanist.
12	Gwałt Paweł	Ożarów, pow. Wieluń	2000	mgr historii
13	Jasiak Ksawery	Wieluń	2002	mgr historii
14	Jasnowski Józef	Londyn	2002	profesor
15	Jędrzejewska Dorota	Wieluń	2002	mgr bibliotekarstwa
16	Juszczak Jan	Sokolniki, pow. Wieruszów	2001	mgr geografii
17	Juzala Danuta	Wieluń	2000	mgr administracji
18	Kaczorowski Włodzimierz	Opole	2000	prof. dr hab.

19	Kałczak Włodzimierz	Wieluń	1999	mgr historii
20	Kansy Andrzej	Płock	2001	mgr filologii polskiej
21	Klatka Narcyz	Gdynia	2003	dr nauk technicznych
22	Klimas Jarosław	Pątnów, pow. Wieluń	2001	mgr prawa i admin.
23	Kowalczyk Józef	Wieluń	2003	dr nauk przyrodniczych
24	Kozłowski Stanisław	Poznań	2001	profesor zw. dr hab.
25	Krzemiński Tadeusz	Łódź	2000	profesor dr hab.
26	Książek Jan	Wieluń	1999	mgr historii
27	Lewaszkiwicz Tadeusz	Poznań	2001	profesor dr hab.
28	Lewik-Tsirigotis Ewa	Wieluń	1999	mgr pedagogiki
29	Łaz Bożena	Osjaków, pow. Wieluń	2002	mgr prawa i admin.
30	Łągiewka Józef	Bieniądzice pow. Wieluń	1999	mgr geografii
31	Majcher Mieczysław	Wieluń	2003	mgr ekonomii
32	Majda Donata	Wieluń	2004	mgr prawa
33	Majdański Jacek	Złoczew, pow. Sieradz	2001	mgr historii
34	Malska Krystyna	Zielona Góra	2002	mgr bibliotekarstwa
35	Malski Józef	Zielona Góra	2002	mgr wych. fizycznego
36	Marchewka Jarosław	Rudniki, pow. Olesno	2001	mgr historii
37	Mastalerz-Czapnik Renata	Wieluń	2004	lekarz chirurg
38	Menc Ryszard	Wieluń	2002	mgr ekonomii
39	Mieszkalski Ireneusz	Wieluń	2003	mgr muzyki
40	Misiak Małgorzata	Wieluń	2002	dr nauk humanist.
41	Mrugała Barbara	Wieluń	1999	mgr pedagogiki

42	Olejnik Stanisław Tadeusz	Wieluń	1999	prof. dr hab.
43	Owczarek Krzysztof	Gaszyn, pow. Wieluń	2001	mgr inż. mechanik
44	Packa Kamila	Wieluń	1999	mgr geografii
45	Panaszek Stanisław	Wieluń	2004	mgr pedagogiki
46	Papuga Maciej Konrad	Wieluń	2001	mgr kulturozn.
47	Parada Bożena	Wieluń	1999	mgr dziennikarstwa
48	Pawlaczyk Janina	Wieluń	2003	mgr filol. polskiej
49	Perdek Jan	Wieluń	2004	mgr pedagogiki
50	Perek Marek	Wieluń	1999	dr filozofii
51	Petrowicz Jarosław	Wieluń	2003	mgr filol. polskiej
52	Pioruński Stanisław	Wieluń	2000	mgr historii
53	Piszczalka Jolanta	Praszka, pow. Olesno	2001	mgr historii
54	Polewiak Maciej	Wieluń	2001	mgr historii
55	Rodzoch Jadwiga	Wieluń	2002	mgr bibliotekarstwa
56	Serwacińska Anna	Chicago	2004	mgr historii
57	Skoczylas-Stawska Honorata	Poznań	2001	dr nauk humanist.
58	Spychała Tomasz	Wieluń	2000	mgr historii
59	Spychała Zdzisław	Wieluń	1999	dr nauk matem.
60	Stępień Sławomir	Wieluń	2004	mgr ekonomii
61	Stępińska Krystyna	Starzenice, pow. Wieluń	2004	mgr ekonomii
62	Stępiński Jan	Starzenice, pow. Wieluń	2004	mgr ekonomii
63	Szczerbik Zbigniew	Praszka, pow. Olesno	1999	dr nauk humanist.
64	Szewczuk Danuta	Wieluń	2002	mgr ekonomii

65	Szromik Jadwiga	Wieluń	2004	mgr chemii
66	Szumigaj-Perdek Halina	Wieluń	2004	mgr prawa
67	Świątek-Słonina Małgorzata	Wieluń	2001	dr nauk humanist.
68	Tobiasz Jarosław	Sieradz	2004	lekarz medycyny
69	Tsirigotis Konstantinos	Wieluń	1999	dr nauk med.
70	Tyzler Lubomira	Łódź	2004	dr nauk humanist.
71	Urbaniak Waclaw Zbigniew	Wieluń	2001	mgr inż. mechanik
72	Ustyniak Adam	Wieluń	2003	mgr pedagogiki
73	Walczak Bogdan	Poznań	2001	profesor zw. dr hab.
74	Wielgosz Bożena	Wieluń	1999	mgr pol. społ.
75	Wiluś Bogusława	Wieluń	1999	mgr fil. pol., etnogr.
76	Włodarczyk Zdzisław	Dąbrowa, pow. Wieluń	2002	mgr historii
77	Wojcieszak Henryk	Wieluń	2002	mgr inż. informatyki
78	Wujec Krzysztof	Wieluń	2004	lekarz medycyny
79	Wujec Zygmunt	Wieluń	1999	mgr historii
80	Wypchło Waclaw	Wieluń	2002	mgr administracji
81	Zajac Beata	Wieluń	2000	mgr prawa
82	Zawada Piotr	Żdźary, pow. Wieruszów	2000	mgr historii
83	Ks. Związek Jan	Częstochowa	1999	prof. zw. dr hab.

NASI AUTORZY

JANUSZ DOROBISZ – dr hab. profesor Uniwersytetu Opolskiego

TADEUSZ GRABARCZYK – dr, pracownik naukowy Uniwersytetu Łódzkiego, członek WTN

FRYSIAK RYSZARD – emerytowany ksiądz kanonik, były proboszcz parafii w Kadłubie

DARIUSZ JANISZEWSKI – magister historii, członek WTN

KSAWERY JASIAK – magister historii, członek WTN

WŁODZIMIERZ KACZOROWSKI – prof. zw. dr hab., Uniwersytet Opolski, członek WTN

LESZEK KOZUCHOWSKI – dr nauk humanistycznych, pracownik naukowy Uniwersytetu im. M. Kopernika w Toruniu

JAN KSIĄŻEK – mgr, kustosz w Muzeum Ziemi Wieluńskiej, członek WTN

IRENEUSZ MIESZKALSKI - magister, emerytowany nauczyciel, członek WTN

ANNA NIERYCHLEWSKA – mgr, pracownik naukowy Uniwersytetu Łódzkiego

TADEUSZ NOWAK, dr hab., pracownik naukowy Uniwersytetu Łódzkiego

TADEUSZ OLEJNIK – prof. nadzw. dr hab. w Akademii Świętokrzyskiej w Kielcach – Filia w Piotrkowie Trybunalskim, prezes WTN

JAROSŁAW PETROWICZ - magister, nauczyciel Szkoły Podstawowej w Kadłubie, pow. Wieluń, członek WTN

HONORATA SKOCZYŁAS-STAWSKA, dr, b. pracownik naukowy Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, członek WTN

ZDZISŁAW SPYCHAŁA – dr, dyrektor Kolegium Nauczycielskiego w Wieluniu, pracownik naukowy Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, wiceprezes WTN

ZBIGNIEW SZCZERBIK – dr, kustosz w Muzeum w Prasce, członek WTN

LUBOMIRA TYSZLER – dr, pracownik naukowy Uniwersytetu Łódzkiego, członek WTN

BOGDAN WALCZAK – prof. zw. dr hab., prorektor Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, członek WTN

ZDZISŁAW WŁODARCZYK – dr, członek WTN